

LITURGISCHE ORIËNTATIE (9)

DANKZEGGING EN VOORBEDEN

Het grote gebed dat vroeger vóór de preek werd gebeden, is in onze wijkgemeente al jaren geleden verplaatst naar ná de prediking. Het karakter van dit gebed is tweeërlei: er wordt dank gezegd voor het Woord dat werd uitgelegd en toegepast, en er vinden voorbeden plaats.

De bekende theoloog Gunning zei eens: 'God regeert de wereld door de gebeden van zijn kinderen.' De wereld, inderdaad! Want de voorbede beperkt zich niet tot het zielenheil van de gemeenteleden. Ze kent drie aandachtsvelden: de wereldwijde kerk, de overheden, en mensen of groepen in nood, zowel binnen als buiten de eigen gemeente.

In het 'grote gebed' na de preek wordt door menige voorganger spontaan geïmproviseerd in een 'vrij gebed.' Zo ook veelal in de z.g. 'vrije gemeenten'. Dan komt het 'recht uit de Geest', is de gedachte. Beter is toch het zorgvuldig vooraf voorbereide gebed. Uitgesproken in korte beden, zonder lange uitweidingen die bedoelen de HERE uit te leggen waarom men dit zo bidt. Ook bidden vraagt om goede stijl, ordening en eerbied, tot in woordkeus en toon toe. En na de voorbeden 'voor alle nood der Christenheid', past ook in dit gebed de lofzegging van de drie-enige God.

Het is een goed gebruik om na de voorbeden een moment van stilte in te laten, waarin de gemeente woorden zoekt om de eigen, persoonlijke voorbeden te doen.

Geëindigd wordt met het gezamenlijk bidden, hardop, van het Onze Vader. Dit wordt vanouds genoemd het 'aller-volmaaktste gebed', door de Here Jezus zelf aangereikt. Iemand noemde het eens 'het gebed om het bidden te leren'. Terecht door de catechismus 'het voornaamste stuk der dankbaarheid' genoemd (vgl. Zondag 45 vr.116).

De gebeden van de gemeente vormen met Woord, prediking en lied een essentieel onderdeel van de liturgie. Het gebed is 'de adem van de ziel', individueel, maar niet minder van de gemeenschap. De voorganger bidt dan ook nadrukkelijk namens de gemeente.

Niet ten onrechte wordt een kerkgebouw ook wel 'bedehuis' genoemd.